

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือของกลุ่มผ้าทอมือบ้านคลองเจริญ เพื่อพัฒนาอาชีพ และ
ผลิตภัณฑ์ชุมชน อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

The Development of Handcrafted Loincloth of Ban Klong Chareon Weaver
Group for Professional and Community Product Development in Lan KraBue
District, Kamphangphet

อำไพ แสงจันทร์ไทย*

Aumpai Saengjanthai

พจน์ธรรม ณรงค์วิทย์*

Pojtom Narongwit

Received : February 8, 2018

Revised : April 25, 2018

Accepted : August 28, 2018

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือของกลุ่มผ้าทอมือบ้านคลองเจริญเพื่อพัฒนาอาชีพ และ
ผลิตภัณฑ์ชุมชน อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษารูปแบบผลิตภัณฑ์
ผ้าขาวม้าทอมือของกลุ่มผ้าทอมือบ้านคลองเจริญเพื่อพัฒนาอาชีพ และผลิตภัณฑ์ชุมชนอำเภอลานกระบือ
จังหวัดกำแพงเพชร 2) เพื่อออกแบบและพัฒนาพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือของกลุ่มผ้าทอมือบ้านคลอง
เจริญ อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร 3) เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์
ผ้าขาวม้าทอมือสู่ชุมชนกลุ่มผ้าทอมือบ้านคลองเจริญ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าทอบ้านคลองเจริญ
รูปแบบแบบของกลุ่มผ้าทอมือที่มีการผลิต และการจัดจำหน่ายในรูปแบบเป็นผ้าผืน โดยส่วนใหญ่ลวดลายผ้า
ขาวม้า โดยทางกลุ่มผ้าทอมือผลิตขึ้นนั้น ส่วนใหญ่เป็นลายตาราง มีชื่อเรียกว่า ผ้าขาวม้าลายตาหมูแบบโบราณ
ผ้าขาวม้าลายผ้าขาวม้าตาเมกอก ผ้าขาวม้าลายตาเล็ก และได้มีการพัฒนาการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นบ้าน ที่
ใช้เส้นใยจากฝ้ายมีการพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือในรูปแบบต่างๆ ผ้าทออย่างต่อเนื่องจนกลาย
ของฝาก และของที่ระลึกภายในตำบลลานกระบือ และทางกลุ่มมีความต้องการที่จะพัฒนาในด้านของรูปแบบที่
ให้ตรงต่อความต้องการของผู้บริโภค จึงมีการพัฒนารูปแบบอย่างมีส่วนร่วมร่วมกับชุมชน โดยการวิเคราะห์รูปแบบที่
ยังขาดการพัฒนาในรูปแบบผลิตภัณฑ์ให้มีตรงต่อกลุ่มผู้บริโภค การจับกลุ่มคู่สีที่ทำให้ลายผ้าเกิดความโดดเด่น
น่าสนใจต่อการเลือกใช้งานในรูปแบบของลายผ้าขาวม้า และการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มที่สามารถหาแนว
ทางการแก้ไขปัญหา ในการต่อยอดและพัฒนาารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย จากวิเคราะห์ข้อมูล
ร่วมกับกลุ่มผ้าทอมือ ในการพัฒนาต่อยอดเพิ่มมูลค่าของสินค้าให้ตรงต่อความต้องการของท้องตลาด และ
กลุ่มเป้าหมายโดยกำหนดกลุ่มผู้วิจัยจึงได้นำโจทย์ที่ได้จากกลุ่มชุมชนนำมาออกแบบร่าง (Idea Sketch) โดยเป็น
การออกแบบอย่างมีส่วนร่วมร่วมกับชุมชน โดยให้กลุ่มชุมชนนำเสนอแนวคิดทางในการปรับปรุงรูปแบบ ให้มีความ
เหมาะสม สอดคล้องกับศักยภาพของกลุ่มชุมชนเบื้องต้นได้ออกแบบร่างเป็นแนวคิดในการพัฒนาโดยการ
ออกแบบร่วมกับชุมชนด้วยกันทั้งหมด 4 รูปแบบ โดยกลั่นกรองจากผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความคิดเห็นสอดคล้อง

*อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

Full-time lecturer in Industrial Product Design Program Kamphaeng Phet Rajabhat University

จากกระบวนการข้างต้น โดยการจำแนกตามประเด็นของกรอบแนวความคิดการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ และวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นตามกระบวนการ ผู้วิจัยและกลุ่มชุมชน ผู้เชี่ยวชาญ ที่ได้ให้คำแนะนำที่มีความเห็น สอดคล้องว่า รูปแบบของผลิตภัณฑ์รูปแบบที่ 4 (3 ชิ้นงาน) ในการสร้างต้นแบบชิ้นงาน โดยใช้การผสมผสาน ร่วมกับผลิตภัณฑ์ประเภทอื่นด้วยเพื่อทำให้เกิดความน่าสนใจ จากกระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชนให้มีความน่าสนใจ ในด้านการส่งเสริมการเรียนรู้สู่กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ในการสร้างแนวทางการจัดการองค์ความรู้ด้านการออกแบบและแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่างๆ ได้ร่วมกับหาแนวทางการพัฒนาต่อยอดความรู้ เป็นการเปิดเปิดโลกทัศน์ และมุมมองของกลุ่มชุมชน ถึงแนวทางการพัฒนาต่อยอดสินค้าภายในกลุ่ม ชุมชนมองหากลุ่มเป้าหมายทางการตลาดก่อนผลิต และลดต้นทุน การผลิต การเลือกใช้วัสดุแบบผสมผสาน เพื่อสร้างความน่าสนใจให้กับสินค้า สร้างจุดเด่นให้กับผลิตภัณฑ์จุดสนใจ สู่ท้องตลาด การสร้างนวัตกรรมด้านการ ออกแบบให้กับกลุ่มชุมชนได้มีแนวคิดอย่างเป็นระบบ ผูกการ คิด วิเคราะห์ ผลิตภัณฑ์ การแตกยอดความคิดในแต่ละด้าน เพื่อให้กลุ่มชุมชนได้มีการเล็งเห็นความสำคัญของการวางแผนระบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์ การวิเคราะห์แยกจุดเด่น จุดแข็ง เพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุงพัฒนาการ วิเคราะห์รูปแบบผลิตภัณฑ์เดิม การเจาะจงกลุ่มเป้าหมายทางการตลาดสู่การสร้างแรงบันดาลใจ ในการ ออกแบบผลิตภัณฑ์สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

คำสำคัญ : ผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือ

ABSTRACT

This research on The Development of weaved loincloth of Ban Klong Chareon Weaver Group for Professional and Community Product Development's purposes are 1) To study the format of hand weaved loincloths of Ban Klong Chareon 2) To design and develop loincloth products of Ban Klong Chareon and 3) To convey knowledge on design and product development of loincloths to Ban Klong Chareon Weaver group. The research finds that there are many formats of hand weaved loincloths of Ban Klong Chareon Weaving group including traditional loincloth format, Olive loincloth, and small eye loincloth. These cotton loincloth products have been developed into many formats and became souvenir of Lan Krabeu District. The weaving group wants to develop there product's format to meet customers' interests. The development has been done in cooperation with the community. They analyzed undeveloped product format to meet customers' interests by matching new colors for better attention. In order to develop the loincloth format, weaving group's potentials have been analyzed. The researcher collected problems and purposes from the community then analyzed and established Idea Sketch to develop loincloth format that meet market demand. The idea sketch of development includes 4 ideas. The sketches base on design and development framework of expert. The researcher and community come to the conclusion that the fourth idea sketch fits (consists of 3 pieces) the development plan of loincloth product. The idea is to integrate loincloth product with other products. The mission in conveying knowledge to the community has been well-accepted. The weaving group interest in design and development of different product formats. This knowledge can be generated

along with opening innovative worldviews in the community. The community can use this knowledge to target the customers, find products' strength, reduce costs, and choose the suitable materials. People in the community also benefits in systematic planning of product strategies. They are able to analyze products' strengths and weaknesses, markets, and products development which could lead to sustainable development in the future.

Keywords : Product Hand Weaved loincloth

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการพัฒนาในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ประเทศไทยจะต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอก และภายในประเทศที่ปรับเปลี่ยนเร็ว และซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เป็นทั้ง โอกาสและความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะข้อผูกพันที่จะเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 จึงจำเป็นต้องนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้นมาใช้ในการเตรียมความพร้อมให้แก่คนสังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการ เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม สามารถพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าต่อไปเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Office of the National Economic and Social Development Board, 2011, p.2)

ดังนั้นการถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม จึงถือว่าเป็นมิติสำคัญของการศึกษา เป็นพลังขับเคลื่อนทางศิลปวัฒนธรรมและเป็นฐานแห่งการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรม หรือภูมิปัญญาชาวบ้าน ที่ได้สืบสานจากคนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่งจนถึงปัจจุบัน แม้ว่ารูปแบบการจัดการศึกษาในแต่ละยุคสมัยจะแตกต่างกันแต่ปรัชญาในการศึกษายังยึดหลักการเดิม คือ การเชื่อมโยงการศึกษาเข้ากับศิลปวัฒนธรรมของชุมชน

ปัจจุบันศิลปวัฒนธรรมชุมชนโดยเฉพาะศิลปกรรมท้องถิ่น กำลังได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง ไม่ว่าจะในด้านของการเก็บรวบรวมตัวอย่างของศิลปกรรมท้องถิ่นประเภทต่างๆ จนถึงมีการจัดนิทรรศการประกอบการอภิปราย การประชุมสัมมนาตลอดจนนำเสนอข้อมูลผลการศึกษาวิจัยในรูปแบบต่างๆ ที่ได้รับความสนใจอย่างมาก ได้แก่ ประเภทผ้าและสิ่งทอ เครื่องจักสาน เครื่องปั้นดินเผา และเครื่องเคลือบดินเผา เป็นต้น

ศิลปกรรมท้องถิ่น มีอิทธิพลต่อโลกในยุคปัจจุบันนี้มากไม่ว่าสิ่งใดๆ ในโลกล้วนเกิดขึ้นจากฝีมือมนุษย์การเปลี่ยนแปลงรูปทรงของธรรมชาติให้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อความต้องการด้านการใช้งานความสะดวกสบาย และทางด้านจิตใจเป็นความต้องการของมนุษย์อย่างไม่จำกัดมนุษย์ความต้องการสิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ จึงเกิดแรงผลักดันให้มีการสร้างสรรค์ผลิตงานต่างๆ รอบตัวเราจะสังเกตได้ว่าแต่ละสิ่งนั้นล้วนมีการจัดการทั้งสิ้น เช่น บ้านพักอาศัยมนุษย์รู้จักการนำวัสดุท้องถิ่นมาประกอบเป็นที่พักอาศัยหลบแดดฝนหรือเพื่อความเป็นส่วนตัว จนกลายมาเป็นปัจจัยหนึ่งในสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และมีวิวัฒนาการแปรเปลี่ยนมาโดยตลอด ตามความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์มีการออกแบบดัดแปลงแก้ไขและปรับปรุงให้เหมาะสมกับยุคสมัยและเทคโนโลยียุคสมัยนั้นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่นเดียวกันย่อมมีวิวัฒนาการแปรเปลี่ยนตามไปด้วย จึงพบเห็นสิ่งอำนวยความสะดวกสบายและเพิ่มความสุขทางกายใจมากยิ่งขึ้น (Somsomchok, 2006, p.1)

ภูมิปัญญาเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับสังคมไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แต่อาจมีรูปแบบที่เปลี่ยนไปตามสภาพการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สิ่งเหล่านี้กำลังจะทำให้ภูมิปัญญาที่เป็นองค์ความรู้ความเชื่อ ความสามารถของคนในท้องถิ่นที่ได้จากการสั่งสมประสบการณ์ และการเรียนรู้มาเป็นระยะเวลา ยาวนาน ที่มีลักษณะเป็นองค์รวม และมีคุณค่าทางวัฒนธรรมเลือนหายไปจากสังคมไทย ซึ่งหลีกเลี่ยงไม่ได้ว่าหากภูมิปัญญาเหล่านี้ถูกกลืนไปในสังคม

แห่งทุนนิยม พื้นฐานความเข้าใจธรรมชาติ ที่มีมาแต่โบราณก็จะสูญไปตามกาลเวลา ภูมิปัญญาจึงมีความสำคัญ ในการสร้างความยั่งยืนของ สังคมพื้นบ้าน ที่เป็นสังคมของการพึ่งพาซึ่งกันและกัน คนกับคน คนกับธรรมชาติ คนกับสัตว์ ที่มีการพึ่งพิงความสามารถโดยใช้ความรู้จากประสบการณ์ และการสืบทอดกันมาเป็นความสามารถ และศักยภาพในเชิงการแก้ปัญหา การปรับตัวเรียนรู้การสืบทอดไปสู่คนรุ่นต่อไป เพื่อการดำรงอยู่ ของเผ่าพันธุ์ มนุษย์ อันสร้างให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมชาติ เผ่าพันธุ์ หรือเป็นวิถีชีวิตของชาวบ้าน สิ่งเหล่านี้จำเป็นต้องอาศัย พื้นฐานความเข้าใจที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวให้สังคมมีความเห็นพ้องในหลักการ ดำเนินชีวิตทางวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาจึงเป็นกำลังสำคัญในการสร้างความยั่งยืนของสังคม พื้นบ้านที่เป็นรากฐานการดำเนินชีวิต ของคนในแต่ละท้องถิ่น ที่แฝงไปด้วยขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของชาติพันธุ์อัน เป็นสุนทรียะที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ และแนวคิดแห่งภูมิปัญญาผ้าทอพื้นบ้าน ศาสตร์และศิลป์ที่แสดงภูมิ ปัญญาของคนในแต่ละท้องถิ่น แฝงด้วยความผูกผันที่เชื่อมโยงวิถีชีวิต ความเชื่อ และพิธีกรรมซึ่งได้รับการ ถ่ายทอดและสืบทอดกันมารุ่นสู่รุ่น จนถึงปัจจุบัน การทอผ้า ในหลายท้องถิ่นยังคงรักษารูปแบบอันเป็น เอกลักษณ์เฉพาะตน รูปแบบ ลวดลาย และกรรมวิธีในการผลิตผ้าทอมีความแตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่น และ ลักษณะเฉพาะของ เชื้อชาติ สิ่งสำคัญ คือ การสอดแทรกภูมิปัญญาแห่งการผสมผสานความประณีตบรรจงที่ แสดงถึง ความเจริญรุ่งเรืองของท้องถิ่นที่มีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยภูมิปัญญาที่ทรงคุณค่า ผ้าทอพื้นบ้านจึง เป็น ภูมิปัญญาที่แสดงออกถึงความเจริญรุ่งเรืองทางด้านศิลปะ และวัฒนธรรม รวมถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่ม คนที่แสดงผ่านทางลวดลายและเส้นสีผ้าที่สอดแทรกความเชื่อและขนบธรรมเนียมประเพณีอันเป็นรากฐานทาง ศิลปวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งคงหลีกเลี่ยงไม่ได้ว่าผ้าทอพื้นบ้าน คือ งานศิลปะที่เกิดจากความคิด เนื่องจากเมื่อความคิดต้องการมีที่อยู่อาศัยที่แน่นอน ความคิดได้รวมตัวกันเป็นภาพอันเป็นนามธรรมเพื่อรอการ ถ่ายทอดให้เกิดเป็นรูปธรรม ผ้าขาวม้า เป็นผ้าที่คนไทยทั่วไปรู้จักกันดีในการใช้งานที่เรียกว่าสารพัดประโยชน์ที่ คนไทยใช้ มาแต่โบราณ ส่วนใหญ่ผู้ใช้จะเป็นเพศชายซึ่งโดยทั่วไปจะสามารถใช้นุ่งอาบน้ำเช็ดตัว คลุมหัวกันแดด ผ้าขาวม้ามีลักษณะเป็นผ้ารูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ความกว้างประมาณ 2 คอก ยาวประมาณ 3-4 คอก เป็นผ้าสำหรับ ผู้ชายใช้นุ่งแบบลำลอง มีความกว้างเท่ากักระยะจากเอวถึงกลางหน้าแข้ง ผ้าขาวม้าโดยมากทอเป็นลายตาราง เล็กๆ นิยมใช้เส้นด้ายหลายสี ผ้าขาวม้าในประเทศไทยมีชื่อ เรียกแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับท้องถิ่น ซึ่งคำว่าผ้าขาวม้า เป็นภาษาทางภาคกลาง ส่วนในภาคอีสานบางแห่งเรียกว่าผ้าแพรว ซึ่งมักจะได้จากการทอด้วยเครื่องทอผ้าที่ เรียกว่า กี่ และจะทอเป็นขนาดยาว ประมาณ 20-30 เมตร ต่อการทอแต่ละครั้งแล้วจึงตัดแบ่งออกเป็นผืน ผืนละ 1 วา หรือ ประมาณ 1 เมตรครึ่ง ส่วนในเรื่องของสีและลวดลายของผ้าขาวม้าจะแตกต่างกันไปตามความนิยม ของท้องถิ่น (Wangyen, 2013, pp.1-2)

กลุ่มทอผ้าบ้านคลองเจริญ เกิดจากการทอผ้าไว้ใช้เองในครัวเรือน และได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงาน ราชการ ในด้านการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ และได้รับการส่งเสริมด้านการตลาดโดยสำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานเกษตรอำเภอลานกระบือ และองค์การบริหารส่วนตำบลกระบือ จึงเกิดการรวมกลุ่มขึ้น เป็นการ รวมกลุ่มของสตรีในหมู่บ้าน เพื่อผลิตและจำหน่ายเป็นรายได้เสริม จากอาชีพด้านการเกษตรการจัดตั้งกลุ่มทอผ้า บ้านคลองเจริญ เมื่อปี พ.ศ. 2541 หมู่บ้านคลองเจริญ หมู่ที่ 7 ได้แยกออกมาจากบ้านเกศกาสร หมู่ที่ 2 บริเวณ บ้านคลองเจริญ มีคลองไหลผ่าน มีความอุดมสมบูรณ์ของดิน น้ำ ประชากรที่อพยพมาอยู่เป็นชาวอีสานส่วนใหญ่ ประเพณี และวัฒนธรรมของหมู่บ้านเป็นแบบอีสาน ประชากรที่อพยพมานั้น ได้นำความรู้การทอผ้าจากบรรพ บุรุษติดตัวมาด้วยเมื่อปี พ.ศ. 2542 คนอีสาน ในหมู่บ้านได้รวมตัวกันตั้ง เป็นกลุ่มทอบ้านคลองเจริญ เพราะมี ความรู้ในด้านการถักทอประกอบกับในหมู่บ้าน และบริเวณใกล้เคียงมีการปลูกฝ้ายกันมาก และต้องการสืบทอด ภูมิปัญญาการทอผ้าให้คงอยู่จึงนำวัตถุดิบฝ้ายมาทอเป็นผ้า และเปิดรับสมัครสมาชิก คัดเลือกคณะกรรมการ

บริหารกลุ่ม เพื่อการจัดตั้งกฎระเบียบขึ้น ทางกลุ่มทอผ้าได้ใช้หลักเกณฑ์ในการทำงานกลุ่มทอผ้า คือ ความสามัคคี ความร่วมมือ-การแสดงความคิดเห็น ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และต่อกลุ่มปัจจุบันผ้าทอบ้านคลองเจริญ ได้ผลิตสินค้าอย่างต่อเนื่อง จึงต้องมีความต้องการ การส่งเสริมการพัฒนาในรูปแบบให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ให้ตรงต่อความต้องการของกลุ่มลูกค้า และการแปรรูปผลิตผลผลิตในรูปแบบต่างๆ

เอกลักษณ์และจุดเด่นของผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ ได้การคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ ระดับสามดาว ในปี 2547 ต่อมาผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือได้ผ่านการรับรองจาก มผช. 201/25463. และผลิตภัณฑ์งานประดิษฐ์จากผ้าได้ผ่านการรับรอง มผช. 196/2546 เป็นการรวมกลุ่มของคนในหมู่บ้านที่มีความรู้ทางด้านทอผ้า ซึ่งได้สังเกตเห็นว่าการทอผ้าสร้างรายได้เสริมให้กับครอบครัว และยังสืบทอดภูมิปัญญาทางด้านทอผ้าให้คงอยู่ อีกทั้งยังใช้วัตถุดิบที่มีอยู่ภายในหมู่บ้านอีกด้วย

จากประเด็นความเป็นมาดังกล่าว ผู้วิจัยมีแนวคิดในออกแบบบรรจุภัณฑ์จากผ้าขาวม้าทอมือ ของกลุ่มผ้าทอมือบ้านคลองเจริญ ผ้าขาวม้าทอมือ เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่คู่กับคนไทย มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการพัฒนาและส่งเสริม การพัฒนาในรูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ ของกลุ่มผ้าทอมือบ้านคลองเจริญที่มีความทันสมัยมากขึ้น และตรงต่อความต้องการของตลาดมีความสอดคล้องกับพฤติกรรมของกลุ่มผู้บริโภคกรมไปถึงการนำวัสดุที่ได้จากธรรมชาติ มาประยุกต์เป็นบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้าให้มีความน่าสนใจ ส่งเสริมการขาย ผลิตภัณฑ์ชุมชน สร้างรายได้โดยใช้การบูรณาการองค์ความรู้ของหน่วยงานต่างๆ ที่มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือได้อย่างหลากหลาย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือของกลุ่มผ้าทอมือบ้านคลองเจริญ เพื่อพัฒนาอาชีพและผลิตภัณฑ์ชุมชน อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อออกแบบและพัฒนาพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือของกลุ่มผ้าทอมือบ้านคลองเจริญ อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร
3. เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือสู่ชุมชนกลุ่มผ้าทอมือบ้านคลองเจริญ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์การศึกษารูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือ ของกลุ่มผ้าทอมือบ้านคลองเจริญ เพื่อพัฒนาอาชีพและผลิตภัณฑ์ชุมชน

จากการสังเกต และสนทนากลุ่มผ้าทอมือบ้านคลองเจริญตั้งอยู่ หมู่ 7 บ้านคลองเจริญ ตำบลช่องลม อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร โดยมีการจัดตั้งกลุ่มผ้าทอมือขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2541 เพื่อเป็นการสร้างงานและรายได้ผลิตภัณฑ์ผ้าทอบ้านคลองเจริญ เป็นการรวมกลุ่มในหมู่บ้านที่มีความรู้ทางด้านทอผ้า ที่สืบทอดต่อกันมาซึ่งชาวบ้าน บ้านคลองเจริญเป็นกลุ่มประชากรที่อพยพมาอยู่เป็นชาวอีสานส่วนใหญ่ มีประเพณีและวัฒนธรรมของหมู่บ้านเป็นแบบอีสาน ซึ่งได้สังเกตเห็นว่าการทอผ้าสร้างรายได้เสริมให้กับครอบครัว และยังสืบทอดภูมิปัญญาทางด้านทอผ้าให้คงอยู่ อีกทั้งยังใช้วัตถุดิบที่มีอยู่ภายในหมู่บ้าน และชาวบ้านที่ต้องการหารายได้พิเศษระหว่างวัน รอกการเก็บเกี่ยวผลผลิตจากการเกษตร (Torsak, 2016, August 20)

โดยกลุ่มผ้าทอมือบ้านคลองเจริญ ได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ ระดับสามดาวในปี พ.ศ. 2547 และได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช. 201/2546) กลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าทอบ้านคลองเจริญ เป็นผ้าทอพื้นบ้านที่ใช้เส้นใยจากฝ้าย มีความคงทนใช้ได้ยาวนาน เพราะทุกผลิตภัณฑ์ของกลุ่มทำด้วยมือทุกชิ้นมีความประณีตสวยงาม

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มมีหลากหลายแบบตรงกับความต้องการ และลูกค้าสามารถสั่งทำตามที่ต้องการได้ และมีการพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือในรูปแบบต่างๆ ผ้าทออย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นเอกลักษณ์ของฝากและของที่ระลึกภายในตำบลลานกระบือ

การลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ โดยส่วนใหญ่ลวดลายผ้าขาวม้าทอมือที่ทางกลุ่มผ้าทอมือผลิตขึ้นมานั้น ส่วนใหญ่เป็นลายตารางมีชื่อเรียกว่า ผ้าขาวม้าลายตาหมูแบบโบราณ ผ้าขาวม้าลายผ้าขาวม้าตามะกอก ผ้าขาวม้าลายตาเล็ก และทางกลุ่มมีความต้องการที่จะพัฒนาในด้านของรูปแบบที่ตรงต่อความต้องการลูกค้าในปัจจุบัน ที่ขายเพียงผ้าขาวม้าแบบเป็นผ้าผืน กระเป๋าสตางค์ กระเป๋าสะพาย และรูปแบบเสื้อซาฟารี

ภาพที่ 1 รูปแบบผ้าขาวม้าทอมือ

จากแบบสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม ปัจจุบันการทอผ้าขาวม้าทอมือจากกลุ่มบ้านคลองเจริญ ในด้านกระบวนการผลิตผ้าขาวม้าทอมือนั้น จะใช้จากเส้นใยประดิษฐ์หรือเส้นใยสังเคราะห์ ในการทอผ้าขาวม้า เนื่องจาก เส้นใยธรรมชาติเริ่มขาดแคลน จึงมีการประยุกต์ใช้เส้นใยประดิษฐ์ในการทอผ้าขาวม้าในปัจจุบัน

การใช้เครื่องทอผ้าทำให้เป็นผืนยาว โดยส่วนใหญ่จะใช้เส้นด้ายสีพื้นเป็นเส้นตั้งในอนอนยาว และใช้ด้ายสีที่เป็นกระสวยเป็นเส้นแนวขวาง เพื่อทำให้สีของลายผ้าขาวม้ามีลวดลายขึ้น โดยสีที่ติดกันนั้น จะมีสีที่เข้มมากยิ่งขึ้น การทอผ้าขาวม้าส่วนใหญ่จะใช้ไม่เกิน 3 สี ในการทำให้เกิดลวดลายของผ้าขาวม้าทอมือ

ภาพที่ 2 กี่ทอผ้าขาวม้าทอมือ

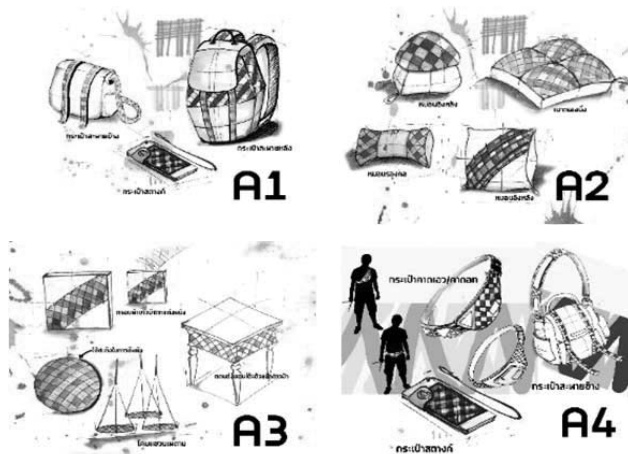
2. ผลการวิเคราะห์การออกแบบและพัฒนาพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือของกลุ่มผ้าทอมือบ้านคลองเจริญ อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

จากการสนทนากลุ่ม และสัมภาษณ์ ได้ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา รูปแบบที่ยังขาดการพัฒนาในรูปแบบผลิตภัณฑ์ให้มีตรงต่อกลุ่มผู้บริโภค การจับกลุ่มคู่สีที่ทำให้ลายผ้าเกิดความโดดเด่นน่าสนใจต่อการเลือกใช้งานในรูปแบบของลายผ้าขาวม้า และการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มที่สามารถหาแนวทางการแก้ไขปัญหา ในการ

ต่อยอดและพัฒนาารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย เป็นที่น่าสนใจตรงต่อความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น จากการรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่มผ้าขาวม้าทอมือ จำแนกตามประเด็นของกรอบแนวความคิดการออกแบบ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ จากการร่วมการออกแบบผลิตภัณฑ์แปรรูปแบบ ในรูปแบบต่างๆ ให้มีความหลากหลายและทันสมัย และเกิดความยั่งยืนในชุมชน

การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือ จากการสนทนาร่วมกับกับชุมชนและการกลั่นกรอง วิเคราะห์ศักยภาพในการพัฒนาต่อยอด เพิ่มมูลค่าของสินค้าให้ตรงต่อความต้องการของท้องตลาด และกลุ่มเป้าหมาย โดยกำหนดกลุ่มผู้วิจัยจึงได้นำโจทย์ที่ได้จากกลุ่มชุมชน นำมาออกแบบร่าง (Idea Sketch) โดยเป็นการออกแบบอย่างมีส่วนร่วมกับชุมชน โดยให้กลุ่มชุมชนนำเสนอแนวคิดทางในการปรับปรุงรูปแบบ ให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับศักยภาพของกลุ่มชุมชนเบื้องต้น ได้ออกแบบร่างเป็นแนวคิดในการพัฒนาโดยการออกแบบร่วมกับชุมชนด้วยกันทั้งหมด 4 รูปแบบ โดยกลั่นกรองจากความต้องการของกลุ่มชุมชน

จากกระบวนการข้างต้นโดยการจำแนกตามประเด็นของกรอบแนวความคิดการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของ (Tangcharoen, 1996, p.19) ได้มีการรวบรวมและวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นตามกระบวนการวิจัยและกลุ่มชุมชนและผู้เชี่ยวชาญที่ได้ให้คำแนะนำจึงมีความเห็นสอดคล้องว่า รูปแบบของผลิตภัณฑ์รูปแบบที่ 4 (3 ชิ้นงาน) ในการสร้างต้นแบบชิ้นงาน โดยใช้การผสมผสานร่วมกับผลิตภัณฑ์ประเภทอื่นด้วยเพื่อทำให้เกิดความน่าสนใจ

ภาพที่ 3 แบบ Idea Sketch การพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้า

ภาพที่ 4 ผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากผ้าขาวม้า

สรุปผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์รูปแบบผลิตภัณฑ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการลงพื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มผ้าทอมือบ้านคลองเจริญ ผลจากการสังเกตและสนทนากลุ่ม พบว่า ปัจจุบันกลุ่มผ้าทอมือบ้านคลองเจริญ โดยมีรูปแบบผลิตภัณฑ์แบบเดิม เป็นลักษณะประเภทผ้าขาวม้าเอนกประสงค์แบบสำเร็จ เป็นผืน และมีลวดลายของผ้าขาวม้าที่กลุ่มชุมชนได้ทำการผลิตขึ้นมาชิ้น ส่วนใหญ่จะเป็นลายตาหมูแบบโบราณ ผ้าขาวม้าตามะกอก ผ้าขาวม้าลายตาเล็ก และผ้าขาวม้าตาใหญ่ ซึ่งเป็นลวดลายที่มีที่มาแต่โบราณจากความคิดสร้างสรรค์ของคนรุ่นปู่ ย่า ตา ยาย จากการสัมภาษณ์ของกลุ่มผ้าทอมือบ้านคลองเจริญ ได้รับการส่งเสริมให้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีรูปแบบที่มีความหลากหลายจากหน่วยต่างๆ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มผู้บริโภค เพื่อเจาะกลุ่มเป้าหมายนำมาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์กระเป๋า ที่มีการนำวัสดุอื่นมาผสมให้มีความสวยงามทันสมัยตามยุคสมัยมากยิ่งขึ้น

กลุ่มชุมชนมีความต้องการในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือ การแปรรูปให้เป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆ โดยการสัมภาษณ์และสนทนา การวิเคราะห์กลุ่มในการหาแนวทางในการพัฒนาต่อยอดตามศักยภาพของกลุ่มผลิต ที่มีกลุ่มเครือข่ายในการตัดเย็บผ้าในรูปแบบต่างๆ การเรียนการจับคู่สีให้ตรงต่อกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้า ให้มีความน่าสนใจและสวยงาม และทันสมัยโดยมีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าขาวม้าทั้งหมด 4 รูปแบบ ได้แก่ ประเภทของใช้ภายในบ้าน กระเป๋าสะพายข้าง กระเป๋าสตาคค์ กระเป๋าสะพายหลัง หมอนอิงหลัง และเบาะรองนั่ง โดยรูปแบบที่พัฒนาขึ้นจะต้องสามารถต่อยอดได้โดยกลุ่มชุมชน ดังนั้น จึงต้องเป็นการออกแบบอย่างมีส่วนร่วมกับชุมชน การให้กลุ่มชุมชนได้เสนอแนวคิดในการออกแบบ การพัฒนา และแลกเปลี่ยนแนวคิดระหว่างกลุ่มชุมชนและนักออกแบบ นักวิชาการ จะทำให้กลุ่มชุมชนได้มี การพัฒนา และพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่อไปได้ และเกิดความยั่งยืนในชุมชน

สรุปได้ว่าจากการออกแบบอย่างมีส่วนร่วมกับชุมชนจึงได้ข้อสรุปว่า การเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้า และเป็นการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อให้สอดคล้องกับการผลิตของกลุ่มชุมชนจึงสมควรให้รูปแบบของกระเป๋า เนื่องจากทางด้านทางกลุ่มชุมชนได้เริ่มมีการผลิตสินค้า ในรูปแบบกระเป๋าจากผ้าขาวม้าบางส่วนกลุ่มชุมชนจึงนำแนวคิดในด้านการออกแบบ กระบวนการเลือกโทนสีการจับคู่สี และการใช้วัสดุผสมผสานกับงานหนังเทียม ผ้าเป็นการสร้างสีสันลวดลายที่มีความทันสมัย และน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

2. การวิเคราะห์ผลการวิจัยสู่ชุมชน ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการออกแบบ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ผลการวิเคราะห์จากกระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน กลุ่มชุมชนในด้านการส่งเสริมการเรียนรู้สู่กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การสร้างแนวทางการจัดการองค์ความรู้ด้านการออกแบบและแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่างๆ หาแนวทางการพัฒนาต่อยอดความรู้ เป็นการเปิดโลกทัศน์ และมุมมองของกลุ่มชุมชนถึงแนวทางการพัฒนาต่อยอดสินค้าภายในกลุ่มชุมชน และกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด การผลิต การลดทุน การเลือกใช้วัสดุแบบผสมผสาน เพื่อสร้างความน่าสนใจให้กับสินค้า สร้างจุดเด่นให้กับผลิตภัณฑ์จุดสนใจ

ผลการวิเคราะห์กระบวนการสร้างองค์ความรู้ในด้านการสร้างมโนทัศน์ด้านการออกแบบให้กับกลุ่มชุมชน กลุ่มชุมชนได้มีแนวคิดอย่างเป็นระบบ ฝึกการ คิด วิเคราะห์ ผลิตภัณฑ์ การแตกยอดความคิดในแต่ละด้าน เพื่อทำให้กลุ่มชุมชนได้มีการเห็นถึงความสำคัญของการวางแผนระบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อทำให้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์ในช่องทางต่างๆ การฝึกการวิเคราะห์ แยกจุดเด่น จุดแข็ง แนวทางการปรับปรุงพัฒนา การวิเคราะห์รูปแบบผลิตภัณฑ์เดิม การเจาะจงกลุ่มเป้าหมายทางการตลาดสู่การสร้างแรงบันดาลใจใน

การออกแบบผลิตภัณฑ์ การจัดการองค์ความรู้ การจับคู่สื่อโสตเพื่อใช้การออกแบบ เป็นการสร้างความเข้าใจในการใช้สีในการออกแบบผ้าขาวม้า หรือผลิตภัณฑ์อื่นๆ ให้มีความสอดคล้องกัน ไม่ให้สีมีความโดดเด่นจนเกินไป ในการสร้างผลิตภัณฑ์ การจับคู่สีเพื่อให้เข้าถึง เพศ วัย อายุ ของการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ผ้าได้อย่างเข้ายุคสมัย ทำให้กลุ่มวัยรุ่นได้เลือกใช้ผ้าขาวม้ามากยิ่งขึ้น

3. การวิเคราะห์ผลการวิจัยสู่ชุมชน ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

จากกระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน กลุ่มชุมชนให้ความสนใจในด้านการส่งเสริมการเรียนรู้สู่กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ในการสร้างแนวทางการจัดการองค์ความรู้ด้านการออกแบบและแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่างๆ ได้ร่วมกันหาแนวทางการพัฒนาต่อยอดความรู้ เป็นการเปิดโลกทัศน์และมุมมองของกลุ่มชุมชน ถึงแนวทางการพัฒนาต่อยอดสินค้าภายในกลุ่มชุมชน กลุ่มมองหากลุ่มเป้าหมายทางการตลาดก่อนผลิตลดทุน การเลือกใช้วัสดุแบบผสมผสาน เพื่อสร้างความน่าสนใจให้กับสินค้า สร้างจุดเด่นให้กับผลิตภัณฑ์จุดสนใจ สู่ท้องตลาดอย่างยั่งยืน

ภาพที่ 5 การจัดการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการออกแบบ

กระบวนการสร้างองค์ความรู้ในด้าน การสร้างมโนทัศน์ด้านการออกแบบให้กับกลุ่มชุมชน กลุ่มชุมชนได้มีแนวคิดอย่างเป็นระบบ ผูกการ คิด วิเคราะห์ ผลิตภัณฑ์ การแตกยอดความคิดในแต่ละด้าน เพื่อให้กลุ่มชุมชนได้มีการเล็งเห็นความสำคัญ ของการวางแผนระบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ให้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์ในช่องทางต่างๆ การวิเคราะห์ แยกจุดเด่น จุดแข็ง และแนวทางการปรับปรุงพัฒนา การวิเคราะห์รูปแบบผลิตภัณฑ์เดิม การเจาะจงกลุ่มเป้าหมายทางการตลาดสู่การสร้างแรงบันดาลใจในการออกแบบผลิตภัณฑ์

ภาพที่ 6 การวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์และแนวคิดการจับคู่สี

การจัดการองค์ความรู้ การจับคู่สื่อโสตเพื่อใช้การออกแบบ เป็นการสร้างความเข้าใจในการใช้สีในการออกแบบผ้าขาวม้า หรือผลิตภัณฑ์อื่นๆ ให้มีความสอดคล้องกัน ไม่ให้สีมีความโดดเด่นจนเกินไปในการสร้าง

ผลิตภัณฑ์ การจับคู่เพื่อให้เข้าถึง เพศ วัย อายุ ของการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ผ้าได้อย่างเข้ายุคสมัย ทำให้กลุ่มวัยรุ่นได้เลือกใช้ผ้าขาวม้ามากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือของกลุ่มผ้าทอมือบ้านคลองเจริญ

จากผลการศึกษาข้อมูลจากการสังเกตและการสัมภาษณ์ ได้ข้อมูลผลิตภัณฑ์ สรุปผลการลงพื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ของกลุ่มผ้าทอมือบ้านคลองเจริญ ผลจากการสังเกตและสนทนากลุ่ม พบว่า ปัจจุบันกลุ่มผ้าทอมือบ้านคลองเจริญ มีรูปแบบผลิตภัณฑ์แบบเดิมเป็นลักษณะประเภทผ้าขาวม้าเอนกประสงค์แบบสำเร็จ และมีลวดลายของผ้าขาวม้าที่กลุ่มชุมชนได้ทำการผลิตขึ้นมาชิ้น ส่วนใหญ่จะเป็นลายตาหมูแบบโบราณ ผ้าขาวม้าตามะกอก ผ้าขาวม้าลายตาเล็ก และผ้าขาวม้าตาใหญ่ ซึ่งเป็นลวดลายที่มีที่มาแต่โบราณจากความคิดสร้างสรรค์ของคนรุ่นปู่ ย่า ตา ยาย จากการสัมภาษณ์ของกลุ่มผ้าทอมือบ้านคลองเจริญ ได้รับการส่งเสริมให้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ให้มีรูปแบบที่มีความหลากหลายจากหน่วยต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Donkerd. (2014) ได้ทำการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าขาวม้าเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของชุมชนบ้านม่วงเพื่อเปรียบเทียบมูลค่าเพิ่มก่อนและหลังปรับปรุงต้นแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าขาวม้าของชุมชนบ้านม่วง จังหวัดอุดรธานี และเพื่อประเมินความพึงพอใจจากผู้บริโภคที่มีต่อต้นแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าขาวม้าของชุมชนบ้านม่วง จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัย พบว่า แนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากผ้าขาวม้าทอมือ ควรมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ในส่วนต่างๆ เกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป

2. ผลการถ่ายทอดองค์ความรู้

จากกระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน ด้านการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือสู่กลุ่มผ้าทอมือบ้านคลองเจริญ พบว่า กลุ่มผู้ผลิตและผู้สนใจในการเข้ารับการ ถ่ายทอดองค์ความรู้ในเรื่องของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ มีความพึงพอใจ ในการส่งเสริมการเรียนรู้สู่กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่างๆ โดยการมีส่วนร่วมในการหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในกลุ่มชุมชน และได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานของต่างๆ และการส่งเสริมช่องทางการตลาดการสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การพัฒนาการผลิต และการออกแบบผลิตภัณฑ์ เพื่อการพัฒนาแบบ/บรรจุภัณฑ์ตามเทคโนโลยีที่เหมาะสม ควรมีการจัดโครงการพัฒนาอาชีพและผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยมุ่งเน้นส่งเสริมความรู้ที่เป็นประโยชน์ด้านการผลิต การออกแบบ และมีการสนับสนุนเงินทุน วัสดุอุปกรณ์ การตลาดรับซื้อ เพื่อการสร้างอาชีพที่มีรายได้ที่ยั่งยืน

2. การออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือสู่ชุมชน ของกลุ่มผ้าทอมือบ้านคลองเจริญ ควรมีการออกแบบผลงานให้ง่ายต่อการผลิต และสามารถใส่ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน

3. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือสู่ชุมชน ควรใส่ใจรายละเอียดส่วนประกอบการเย็บ การสอย ประณีต, การต่อลวดลายตรง, ผ้าซับใน (ถ้ามี) สีเดียวกัน-กลมกลืน เพื่อให้ได้รูปแบบผลิตภัณฑ์ มีความสวยงามเหมาะสมกับการใช้งาน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือสู่ชุมชน ของกลุ่มผ้าทอมือบ้านคลองเจริญ ควรมีการออกแบบให้มีความงดงามที่น่าสนใจ และมีความเหมาะสมกับวัสดุ
2. ควรมีการศึกษาพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือ ให้เป็นผลิตภัณฑ์ประเภทอื่นๆ เช่น เครื่องแต่งกาย ประเภทเครื่องใช้ อาทิ ที่ใส่กระดาษทิชชู ผ้าปูโต๊ะ เป็นต้น เพื่อความหลากหลายของผลิตภัณฑ์มากยิ่งขึ้น โดยศึกษาความต้องการของผู้ซื้อสินค้า กลุ่มผ้าทอมือบ้านคลองเจริญ เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค

References

- Donkerd, N. (2014). *Pha khao ma product a value added product for ban muang village, udonthani district*. Naresuan University.
- Office of the National Economic and Social Development Board. (2011). *National Economic and Social Development Board No. 11 (2012-2016)*. Bangkok : The Ballantine Publishing.
- Somsomchok, W. (2006). *Furniture Design*. Bangkok : Technology Promotion Association.
- Tangcharoen, V. (1996). *Design*. Bangkok : Odeon Store.
- Torsak, T. (2016, August 20). Hand Weaved loincloth Ban Klong Chareon Group. interview
- Wangyen, J., et al. (2013). *Development of Local Product Made From Pahkanmah Based On Integration of Local Wisdom and Principle of Fashion Design to Promote Community Career : A Case Study of Wanon-nivat District, Sakon-Nakron Province*. Bangkok : Faculty of Industry Textile and Fashion Design; Rajamangala University of Technology Phra Nakhon.